

T E R A S A

U ZLATÉ STUDNĚ

České vinařství – historie a fakta

Ing. et Bc. Michal Motyčka, Dis., Ph.D.

Historie produkce vína v ČR

- Pěstování vína má dlouhou historii v naší zemi. Věří se, že víno bylo přivezeno v 3 století Římany. To potvrzují nálezy vinné révy ve vojenských budovách obývaných římskými vojsky.
- Základem rozšíření vín v České republice byla podpora princezny Ludmily. Podle legendy v roce 892 moravský kníže Svatopluk poslal Ludmile jako dárek víno na oslavu narození svého syna. Požitím tohoto vína zachránilo plod před usmrcením.
- V příštím století prošla naše vinařství, stejně jako vinařství v sousedních zemích, významnými změnami.
- Ranní středověké kláštery měly velký vliv, což vedlo lidi k tomu, aby zakládaly vinice ve větších jednotkách i na úrodných viničních lokalitách. To znemožňovalo zvířatům krást hrozny.
- Městská vinařství prošla masivním vývojem ve 13. století. Začala se utvářet největší vinařské střediska na Moravě a v Čechách: Mikulov, Znojmo, Strážnice, Hustopeče, Židlochovice, Praha, Litoměřice, Louny, Most, Mělník.
- Panovníci se také starali o vinařství. Císař Karel IV. vydal nařízení o zřízení vinic a jejich osvobození od daní. V roce 1497 Vladislav II. zavádí povinnou jakostní kontrolu chuti mladých vín před vydáním vína k prodeji. Císař Rudolf II. omezoval dovoz zahraničních vín, upřednostňoval domácí vína.

Český vinařský zákon

- Novelizace v roce 321/2004, změnil označení vín
- Stolní víno
- Zemské víno (VDP)
- VOC (AOC)
- Jakostní víno 16
- Přívlastková vína
  - Kabinet 19
  - Pozdní sběr 21
  - Výběr z hroznů 24
  - Výběr z bobulí 27
  - Slámová a ledová vína

Vinařské regiony v České republice

- Obecně jsou zde 2 hlavní oblasti. Čechy a Morava. Morava se skládá z podoblastí Znojemská, Velkopavlovická, Mikulovská a Slovácká (dříve 10 podoblastí - Znojemská, Mikulovská, Velkopavlovická, Podluží, Strážnická, Bzenecká, Mutěnická, Kyjovská, Uherskohradištská a Brněnská). Čechy zahrnují Mělnickou and Litoměřickou podoblast.

Morava - Mikulovská

- Oblast tvoří Pálavské vrchy, které umožňují hroznům skvělou zralost. Povrch tvoří 4,500 hektarů a z toho 182 vinic.
- Podloží je složeno z vápence, písku a spraší. To vše se odráží na charakteru vín, které jsou nádherně aromatické a mají výraznější extrakt z tónů. Pálava produkovala víno s charakterem. První vinice tady byla založena římskými vojáky.
- Nejznámější odrůdou Mikulovska je Ryzlík – který dává vínu svěžest s příjemnou kyselinkou a minerálností. Skvěle zde prosperují odrůdy Veltlín a další druhy (Vlašský Riesling, Müller Thurgau a Sauvignon). Nejvíce pěstované modré odrůdy jsou zde Svatovavřínecké, Frankovka a Zweigeltrebe.

Morava - Znojemská

- Jako nejzápadněji položená moravská oblast produkuje vína plná chutí a je proslulá čerstvými aromatickými víny. Celková rozloha této oblasti je 3 153 ha a je domovem 215 vinic.
- Ideální přírodní a klimatické podmínky dávají vínu lahodnou kořenitou chuť a plnost. Hrozny zde dozrávají pomaleji v důsledku střídání chladných a slunečných dnů, ale zároveň si zachovávají vůni a vysokou kvalitu. Většina odrůd, které zde prospívají jsou Veltlín, Ryzlink, Müller Thurgau, Sauvignon, Pinot Blanc, Pinot Gris a Chardonnay. Nejrozšířenějším červeným vínem je pak Svatovavřínecké.
- Vinařská oblast Znojmo představila první systém označení v České republice - VOC Znojmo, víno originální certifikace. Jedná se pouze o vína ze tří typických znojemských odrůd: Sauvignon, Ryzlink a Veltlínské zelené.

Morava - Velkopavlovická

- Rozkládá se na ploše přibližně 4 750 hektarů a je zemí s velmi robustní topografií. Vystupuje do kopců Hustopeče a postupně klesá na úrodných pláních až k Brnu. Patří mezi nejslunnější a nejteplejší místa v České republice.
- Podloží je většinou složeno z vápence, mramoru, pískovce a praše. Je velmi vhodné pro pěstování červených odrůd. Většina z této oblasti je známá červená vína, zejména Svatovavřínecké a Frankovka. V severní části této oblasti prospívají bílé odrůdy jako Veltlínské zelené, Pinot Gris, Tramín červený, Pálava.
- Od roku 2011 se setkáváme s víny označenými VOC Modrá hora. Jedná se o nejvíce typické víno ze tří odrůd tohoto regionu – Frankovka, Svatovavřínecké, Modrý Portugal

Morava - Slovácká

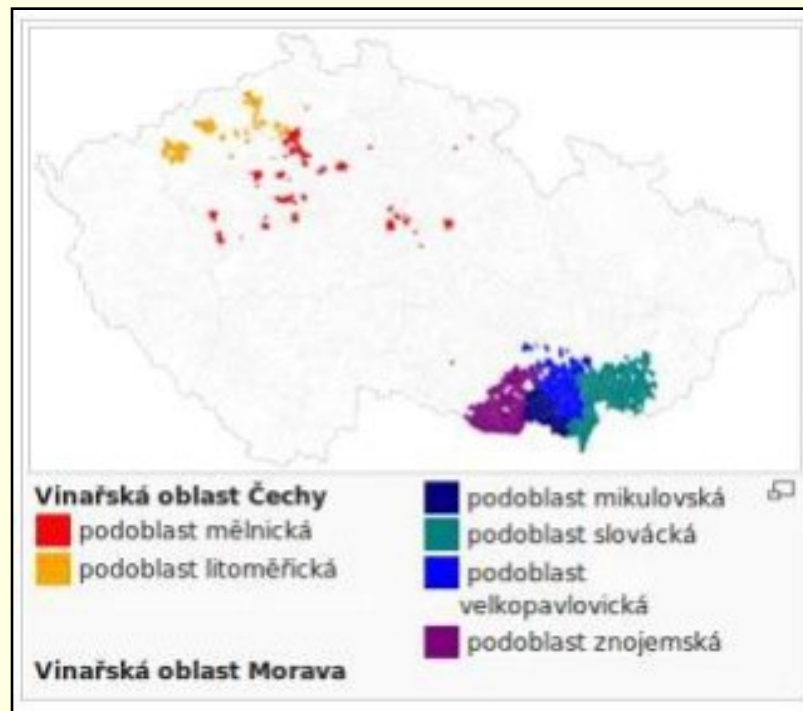
- Rozkládá se na ploše 4 400 hektarů v jihovýchodní části Moravy na hranici se Slovenskem a Rakouskem. Tato velká oblast má velmi rozmanité podmínky pro pěstování hroznů. Vinice jsou podél údolí řeky Moravy a v kopcovité krajině Bílých Karpat a jižních svahů Chřibů a Ždánického lesa. Nejmodernější moravské vinice se nacházejí poblíž bývalé moravské říše.
- Vyšší vinohrady poskytují vínu čerstvý charakter, jemnou kyselost a výrazné vůně. Odrůdy Pinot Blanc, Pinot Gris, Sylvánské, Veltlín a Chardonnay prospívají v Bílých Karpatech, v blízkosti Kyjova a Uherského Hradiště prosperují Muller Thurgau a Moravský Muškát. Co se týče červených vín, většina pěstovaných odrůd tvoří Modrý Portugal, Rulandské modré, Svatovavřínecké a Cabernet Moravia..

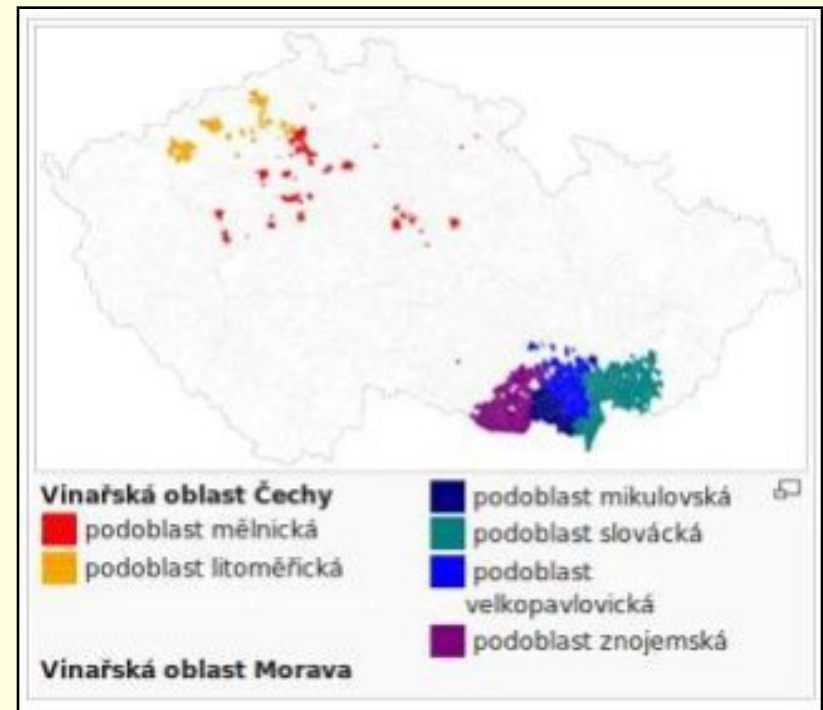
Čechy – Mělnická

- Vinařská oblast Čech je jednou z nejsevernějších zastávek evropského vinařství. Praha leží na 50 stupních severní šířky. Většina vinic se nachází poblíž Mělníka v Litoměřicích, kde je průměrná denní teplota 8,7 °C, průměrné roční srážky činí 547 mm. Vinice nejsou sousedící a neustále se rozprostírají podél řek Labe, Vltavy a Berounky na jižních svazích, kde jsou chráněny. Větší variabilita počasí v každé třídě vedla vždy české vinaře k dlouhému skladování a stárnutí vín v sudech. Vína zde jsou voňavá, ale také kyselá. Oblast vinic se skládá ze dvou subregionů:
- Mělnická podoblast
Mělnický vinný subregion se rozkládá na 343 hektarů vinic, víno zahrnuje 37 obcí a zaujímá 2,4% vinic České republiky. Nachází se na soutoku Labe a Vltavy a zahrnuje vinice nedaleko Mělníka, Roudnice, Prahy a Čáslavi, ležící především na lehkých půdách s vápenitým podložím nebo na štěrkovém alluviu. Vinice jsou chráněny proti studeným severním větrům masivem Českých hor. Labe a jeho teplé páry dodávají na podzim hrozny speciální chuť a bouquet. Vytvářejí dobré podmínky pro pěstování červených odrůd, jako jsou Pinot Noir a Modrý Portugal. Nejvíce pěstované bílé víno je Pinot Gris a Müller-Thurgau.

Bohemia – Litoměřická

- Litoměřická podoblast
- Podoblast Litoměřicko se rozkládá na 288 ha vinic, zahrnuje 29 obcí a zaujímá 1,5% vinic České republiky. Litoměřická podoblast je nejmenší vinařský subregion České republiky a v obchodě s vínem na trzích v Praze vždy konkuroval Mělníku. Patří do oblastí vinic v Mostě s čedičovým podložím. V sousední části Roudnice nad Labem tvoří podloží skalní kámen, pískovec a vápenec a místní vína jsou proto bohatá na minerálnost. Nejrozšířenějšími odrudami jsou Müller-Thurgau, Ryzlík, Svatovavřínecké a Modrý Portugal
- Vinařské obce Litoměřické podoblasti jsou:
- Bělušice, Blšany u Loun, Brzánky a Břeclav, Hošťka, Chbany, Chlumčany, Kadan, Klapý, Kozí, Kyškovice, Libědice, Ljbochovany, Litoměřice, Lovosice, Malé Žernoseky, Michalovice, Most, Obrnice, Pětipsy, Třebenice, Třebívlice, Ústí nad Labem, Velké Žernoseky, Vilemov, Vrbice, Žalhostice, Židlovce.

Specifické znaky českého vinařství

- 65 certifikovaných odrůd vín
- 18 700 hektarů vinic
- Vzrůstající tendence v konzumaci vína 18 l/capita
- Dlouhá historie
- Mnoho malých vinařství
- Vinice v hlavním městě (5 – Troja, Vinohrady, Grebovka, Svatováclavská, Prosek)

Víno má sociální dimenzi

Děkuji za Vaši pozornost!

Golden Well hotel
Michal Motyčka
U zlaté studně 166/4
118 00 Praha 1
257 533 322